

Výstava představuje tvorbu vězňů

Tvorba mužů, kteří si odpykávají trest ve Věznici Rapotice, jim pomáhá překonat tíživé období.

■ Antonín Zvěřina
Rapotice, Třebíč

Výstavu T.restArt, muži z Věznice Rapotice, si zájemci mohli prohlédnout po celý srpen v Komunitním centru Moravia v Třebíči.

V příštím roce v červnu se má podobná akce konat v sídle krajského úřadu v Jihlavě za spolupráce s další věznicí na Vysočině ve Světlé nad Sázavou.

Vernisáže se zúčastnili dva výtvarníci z řad vězňů Přemysl Skoták a Jakub Ševců. Ten přiznal, že malování je pěkný relax, kdy člověk vypne a je v kolektivu s ostatními odsouzenými se stejnou motivací.

„Malování jsem se věnoval od dětství a jsem rád, že se tomu mohu věnovat i nyní. Pomáhá mi to zapomínat na výkon trestu, na to, co se děje doma,“ přiznává Ševců. Doplnuje, že mu tvorbou překonává toto tíživé období.

„Určitě se budu malování věnovat i poté, co si odpykám trest. Pro mě to není záležitost jenom Rapotic, ale mám to jako celoživotního koníčka,“ zdůrazňuje Ševců.

Parta lidí

„Já jsem se nikdy výtvarnému umění nevěnoval,“ přiznává Přemysl Skoták. Pokračuje, že pro něj je to možnost se dostat z oddílu mezi partu lidí, kde nalézá klid a pohodu.

„Tam jsem se teprve přesvědčil, že si dokážu něco představit, něco namodelovat, vyrobit. Na oddíle je 70 lidí a tam člověk tvořit nemůže. Jsem rád, že kroužek existuje a mohu se ho účastnit,“ říká Skoták.

Má radost, že věznice vyšla podobně zaměřeným odsouzeným vstříc a vytvořila jim podmínky. Osobně se tomu po návratu do civilu věnovat nebude, ale určitě využije zkušenosti při hraní s dcerou.

Jakub Ševců netají, že v minulosti své obrazy veřejnosti ukazoval, ale nikdy neměl takovou výstavu jak v Třebíči. Oba se shodují, že vernisáž jim odhaluje nové obzory a myslí si, že i vztah mezi vedením věznice a odsouzenými se tím mění.

A vedení jim vychází vstříc, zejména díla Jakuba Ševců je přesvědčila, že takový kroužek má smysl. A Přemysl Skoták s úsměvem říká, že kdo si hraje, nezlobí.

„Samí bychom pochopitelně něco takového zorganizovat nemohli,“ upozorňuje Jakub Ševců. Oba se shodují, že zaměstnanci věznice začali účastníkům kroužku nosit věci, které mohou při tvoření využít.

Pomohla jim finančně i mezinárodní vězeňská organizace. Tvoření se účastní zhruba dvacet odsouzených a zájemci se toho mohou účastnit pouze ve svém volném čase.

„Přes týden chodíme do práce a někteří mají směny i o víkend, takže se nás schází osm, maximálně deset. A scházíme se tak dvakrát do měsíce,“ poukazuje Přemysl Skoták.

OBRAZY jsou dílem Jakuba Ševců (vlevo), modely vyrobil Přemysl Skoták.

Foto: Antonín Zvěřina

Kroužek nevede

Jakub Ševců jako zkušený autor rozhodně kroužek nevede. „Pomáháme si všichni navzájem, předáváme si zkušenosti, je to kolektivní práce,“ poznamenává. Oba zdůrazňují, že v té době se nebaví o výkonu trestu, ale o tvorbě, všichni jsou sami sebou.

Během rozhovoru s oběma výtvarníky několikrát zaznělo jméno Veselá. Další otázky tedy směřují na Andreu Veselou, která ve Věznici Rapotice, ležící na východním okraji Kraje Vysočina, pracuje jako sociální pracovníce.

„Základem byla arteterapie, kterou ve věznici vedla bývalá vychovatelka a která přešla do jiné věznice. Vytvořili jsme projekt, který vyvrcholil touto výstavou,“ nastiňuje Veselá.

Pochvaluje si spolupráci s vedením zařízení, které poskytlo vybavené terapeutické dílny, na něm se podíleli i dárci i již zmiňovaní pracovníci věznice.

Ukazuje například na katedrálu, kterou vězni vytvořili z posbíraných čajových sáčků. I ona si kroužek výtvarníků pochvaluje jako velký relax pro odsouzené.

„Jedná se o výběrovou skupinu, nemají to jako povinnost a podle toho činnost kroužků vypadá, kdy všichni spolupracují. A oni si váží toho, že mají něco takového k dispozici,“ přemítá.

Podle ní má výstava ukázat, že i takoví lidé mají své sny, touhy, a dokáží je vyjádřit. Pokud jde o prostory v Komunitním centru v Třebíči, Věznice Rapotice každý rok pozve neziskové organizace do svých prostor.

Ukázala jim díla, která odsouzení tvoří. „Řekla jsem, že mám tajné přání, že bychom jednou chtěli zorganizovat výstavu, a ještě ten den se mně ozval Zdeněk Kosmák z Charity Třebíč, a že by se právě tady mohli vězni prezentovat,“ vzpomíná Veselá.

Nabídl kraj

Velice ji těší, že příští rok jim nabídne velké prostory Kraj Vysočina v sídle v Jihlavě, kdy se výstava zúčastní i ženská věznice se sídlem ve Světlé nad Sázavou. Vracíme se

vala a práce ji naplňuje. Rozhodně necítí syndrom vyhoření, je to práce s lidmi, která jí přináší uspokojení.

Velice ji těší, když ji někdo venku pozdraví, ukáže se, že žije běžný život, a ona ví, že její práce nebyla marná. A tak se dostáváme k Vojtěchu Kabelkovi, prvnímu zástupci velitele Věznice Rapotice.

„Jsem moc rád, že tady můžeme prezentovat díla členů našeho kroužku. Chceme veřejnosti zprostředkovat téma vězeňství, resocializace, návrat vězňů do společnosti. Tato forma umělecká nám přijde jako atraktivní, která může oslovit širší veřejnost,“ říká.

Brána do duše

Pokračuje, že díla jsou vlastně brána do duše vězně, vyprávějí o jeho minulosti, přítomnosti a často i jeho budoucnosti, obavách, co může očekávat.

Upozorňuje, že vězni jsou sdružení v různých aktivitách, ve věznici vyvíjí činnost keramický kroužek, rukodělný a výtvarný, je tam arteterapie a věznice podporuje i ty, kteří chtějí tvořit ve volném čase mimo tyto organizované aktivity.

„Věřím, že umělecká tvorba má zklidňující účinek, člověk se na něco soustředí, koncentruje a je to pozitivní činnost v restriktivním vězeňském prostředí,“ uzavírá své vyprávění Vojtěch Kabelka.

NEJVYTÍŽENĚJŠÍ VĚC VE VESMÍRU

DĚTSKÉ BRÝLE

AKCE 1+1

NA TENČENÉ BRÝLOVÉ ČOČKY

ODOLNÉ VŮČI ROZBITÍ, SE 100% UV FILTREM

Pobočky Třebíč: Žerotínovo nám. 24,
Modřínová 357, Znojemska 1235/29 (Alfa)

arteo**optik**